

Klimaatactieplan

Van klimaatbewust naar klimaatneutraal:
samen op weg naar Parijs!

2022

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord	3
2	Onze bank in het kort	5
3	Onze weg naar net-zero in 2050	6
4	Tijddlijn klimaatactieplan	7
5	De reikwijdte van ons klimaatactieplan	8
6	De stappen van ons klimaatactieplan	9
	Meten	13
	Onze kredietportefeuille en de dekkingsgraad van de klimaatvoetafdrukberekening	13
	Absolute en relatieve CO ₂ e-uitstoot	14
	Doelen	15
	Woningcorporaties	15
	Waterschappen	17
	Gemeenten	19
	Zorginstellingen	21
	Drinkwaterbedrijven	23
	Interne reductiedoelstellingen	25
	Actie	26
	De praktische implementatie van ons klimaatactieplan	26
	Aanbieden van aan duurzaamheid gekoppelde leningen	27
	Financieren van duurzame energie	28
	Klantcasus: Windpark Hanze	29
	Aandacht voor duurzaamheid in bredere zin	30
	Transparantie	31
	Onze managementbenadering, dilemma's en uitdagingen	31
	Colofon	32

1 VOORWOORD

Lidwin van Velden

Voorzitter van
de directie / CEO

Al sinds de oprichting van onze bank zijn wij gericht op het dienen van de publieke zaak. Onze klanten maken allemaal onderdeel uit van de Nederlandse publieke sector en we bieden hen passende en zo gunstig mogelijke financiering. Zo dragen wij bij aan de betaalbaarheid van de enorme duurzaamheidsopgave waar we als samenleving voor staan en waarin van de publieke sector een voortrekkersrol wordt verwacht.

De noodzaak om onze samenleving en economie te verduurzamen neemt toe, dat blijkt onder andere uit het meest recente rapport van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Als bank van en voor de publieke sector voelen wij de verantwoordelijkheid om met onze kennis, ervaring en vooral financiering een belangrijke bijdrage te leveren aan de noodzakelijke verduurzaming. Het creëren van maatschappelijke meerwaarde op de lange termijn staat niet voor niets centraal in onze missie en daar geven wij invulling aan met onze strategie en ons specifieke duurzaamheidsbeleid.

In 2019 hebben we ons samen met vrijwel de gehele financiële sector gecommitteerd aan de klimaatdoelen van het kabinet. In dat kader hebben we toegezegd om bij te dragen aan de uitvoering van het klimaatakkoord van Parijs en aan het beperken van de opwarming van de aarde tot ruim onder de 2°C (met een streven naar 1,5°C). Met trots presenteren wij ons klimaatactieplan, waarin wij hebben opgeschreven hoe wij samen met onze klanten de komende jaren invulling gaan geven aan de uit dit commitment voortvloeiende doelen en ambities.

Ons klimaatactieplan

Met dit klimaatactieplan geven wij niet alleen sturing aan onze eigen organisatie, maar hopen wij bovendien een brede groep belanghebbenden mee te nemen op weg naar Parijs. Het betrekken van stakeholders bij de uitvoering van dit plan is essentieel omdat we de noodzakelijke reductie van uitstoot alleen in gezamenlijkheid kunnen bereiken. Wij willen nadrukkelijk samenwerken met onze klanten en betrekken daar ook hun koepelorganisaties bij. We gaan op zoek naar sectorbrede oplossingen, standaarden en ambities die een versnelling kunnen geven aan de noodzakelijke uitstootreductie.

De kern van ons klimaatactieplan is dat wij actief het gesprek aangaan met onze klanten over hun bijdrage aan de vermindering van CO₂e-uitstoot. Wij gaan hun reductiedoelstellingen opvragen en beoordelen of die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelstellingen. Daarbij

zullen we niet nalaten om, waar nodig, het kritische gesprek aan te gaan. Tegelijkertijd stimuleren we onze klanten om te verduurzamen door daarvoor passende financiering aan te bieden. In veel gevallen kan dat met traditionele financiële producten maar waar nodig en mogelijk geven wij met speciale aan duurzaamheid gekoppelde leningen een extra zetje en doen we ook zelf een duit in het zakje om klimaatoplossingen te faciliteren. Ook financieren we direct projecten op het gebied van duurzame energie.

Wij zetten ons als bank nadrukkelijk in voor een stabiele en duurzame financiële sector, die op zijn beurt bijdraagt aan een economie die de mens dient en daarbij het leefmilieu zo min mogelijk belast. Een mooi voorbeeld hiervan is ons voorzitterschap van de werkgroep Biodiversiteit onder het Platform voor Duurzame Financiering van DNB. Persoonlijk vind ik het daarom belangrijk om te benadrukken dat duurzaamheid op veel meer ziet dan klimaat en CO₂e-uitstoot alleen. We zullen dan ook in onze gesprekken met klanten en koepelorganisaties tevens aandacht vragen voor andere zaken zoals biodiversiteit, circulariteit en diversiteit en inclusiviteit.

Samen op weg naar Parijs

Ons commitment is absoluut en wordt door iedereen binnen onze organisatie ondersteund. Wij zijn als NWB Bank diep doordrongen van de noodzaak om de opwarming van de aarde binnen de doelstelling van Parijs te houden en zetten ons in voor een leefbare wereld voor huidige en toekomstige generaties. Maar nogmaals, we kunnen het niet alleen. Vandaar de ondertitel van dit plan 'van klimaatbewust naar klimaat-neutraal: samen op weg naar Parijs'. Het zal niet altijd makkelijk zijn, want het zijn onbewandelde paden. We zullen onze route regelmatig moeten aanpassen maar ik ben ervan overtuigd dat we samen met onze klanten 'Parijs' gaan halen.

Duurzaamheid
ziet op veel meer
dan klimaat en
CO₂e-uitstoot

Duurzaamheid is
geworteld in het
DNA van
NWB Bank

2 ONZE BANK IN HET KORT

Al onze klanten en aandeelhouders maken onderdeel uit van de Nederlandse publieke sector. Als bank van en voor die publieke sector hebben wij andere belangen en waarden dan puur commerciële partijen. We streven geen winstmaximalisatie na en richten ons nadrukkelijk op het creëren van langetermijn maatschappelijke meerwaarde. De maatschappelijke en duurzame investeringsagenda van de Nederlandse publieke sector staat centraal in onze missie, visie en strategie.

Missie

Onze missie is om als robuuste en duurzame bank voor de publieke sector onze klanten te helpen maatschappelijke meerwaarde te creëren. Onze bank is opgericht om de waterschappen na de watersnoodramp in 1953 te helpen bij de enorme investeringsopgave om Nederland te beschermen tegen het water. Door deze ontstaansgeschiedenis is duurzaamheid geworteld in het DNA van onze bank. Klimaatadaptatie, klimaatmitigatie en het verbeteren van biodiversiteit behoren tot de kerntaken van waterschappen en zij lopen ook voorop in de energietransitie. Ook van onze andere belangrijke klantengroepen, woningcorporaties, drinkwaterbedrijven, zorginstellingen en gemeenten, wordt een voortrekkersrol verwacht in de verduurzaming van Nederland.

Visie

Wij willen als maatschappelijk verankerde en betrokken bank inspelen op de financieringsbehoeften van onze klanten. Die behoefte neemt toe en verandert als gevolg van de verduurzamingsopgave waar we als samenleving voor staan. Dankzij de significante omvang van onze balans, ons efficiënte bedrijfsmodel en onze hoge kredietwaardigheid zijn wij in staat de financieringslasten van onze klanten laag te houden. Zo dragen we bij aan lage lasten voor de burger en een betaalbare verduurzaming van Nederland.

Strategie

Onze strategie is te vangen in drie pijlers: (1) 'Bank van en voor de publieke watersector', (2) 'Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector' en (3) 'Financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland'.

De transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie vergt de komende decennia grote investeringen in Nederland. Over het algemeen gaat het dan om een grote financieringsbehoefte en een lange periode waarover de investering terugverdiend moet worden. Dit soort langere-termijnfinanciering past bij uitstek bij onze bank.

3 ONZE WEG NAAR NET ZERO IN 2050

In 2019 hebben we het klimaatcommitment van de Nederlandse financiële sector ondertekend.¹ Met deze ondertekening hebben wij ons gecommitteerd aan het leveren van een bijdrage aan de uitvoering van het Akkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatakkoord.

Doelstellingen

De kerndoelstelling die wij hebben gesteld:

Onze kredietportefeuille veroorzaakt per saldo geen CO₂e-uitstoot in 2050 en in 2030 hebben we een uitstootreductie gerealiseerd van tenminste 43% t.o.v. 2019.

Verderop in dit klimaatactieplan gaan we in op de totstandkoming van deze doelstelling. We hanteren 2019 als uitgangspunt omdat dit het eerste jaar is waarover we de klimaatimpact van onze kredietverlening in beeld hebben. De overheid hanteert 1990 als referentiepunt. In het coalitie-

akkoord staat dat zij voor 2030 de uitstoot van CO₂ wil hebben verminderd met ten minste 55% t.o.v. 1990 en haar beleid richt zich zelfs op een reductie van circa 60%. Dat onze kerndoelstelling en die van de overheid ogenschijnlijk verschillen, heeft te maken met het feit dat onze referentie-jaren verschillen.

Science Based Targets

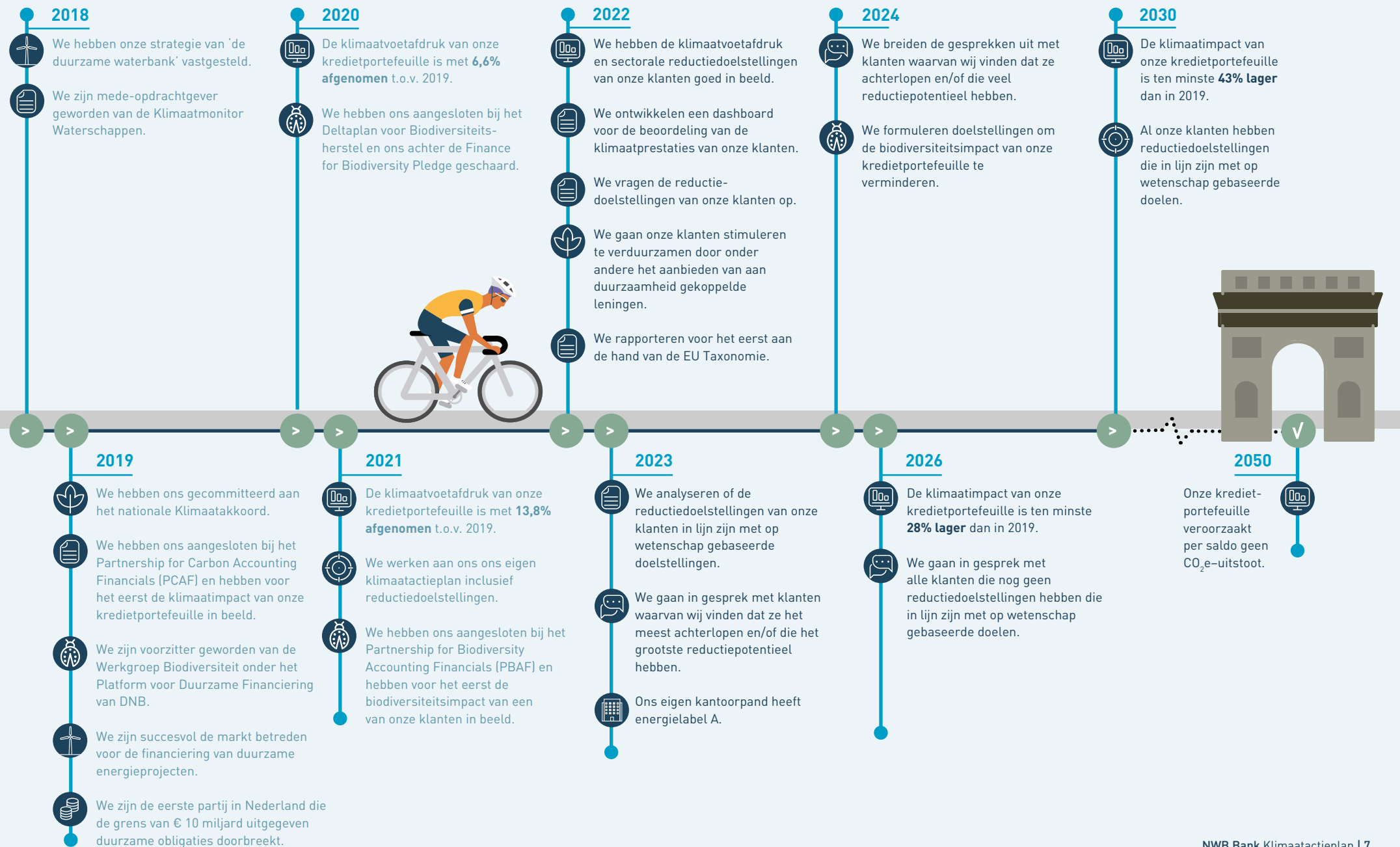
We streven ernaar dat al onze klanten in 2030 reductiedoelstellingen hebben die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen. Dit vormt mede de basis van ons klimaatactieplan waarbij wij ons aansluiten bij het Science Based Targets initiatief (SBTi). Op wetenschap gebaseerde doelen bieden bedrijven en financiële instellingen een duidelijk gedefinieerd pad om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en daarmee de ergste gevolgen van klimaatverandering te voorkomen.

Streefdoelen worden als 'wetenschappelijk onderbouwd' beschouwd als ze in overeenstemming zijn met wat de meest recente klimaatwetenschap nodig acht om de doelstellingen van het akkoord van Parijs te halen: de opwarming van de aarde beperken tot ruim onder de 2°C boven het pre-industriële niveau en inspanningen leveren om dit te beperken tot 1,5°C.

Voor financiële instellingen worden onder het Science Based Targets initiatief richtlijnen geschetst waaraan de klimaatdoelstellingen moeten voldoen. Onderdeel van deze richtlijnen is dat we voor minstens 66% van onze kredietportefeuille doelstellingen gesteld moeten hebben. Daarnaast schrijft het SBTi voor dat alleen CO₂e-reductiedoelstellingen en engagementdoelstellingen zullen leiden tot voldoende reductie van broeikasgassen in lijn met het akkoord van Parijs.

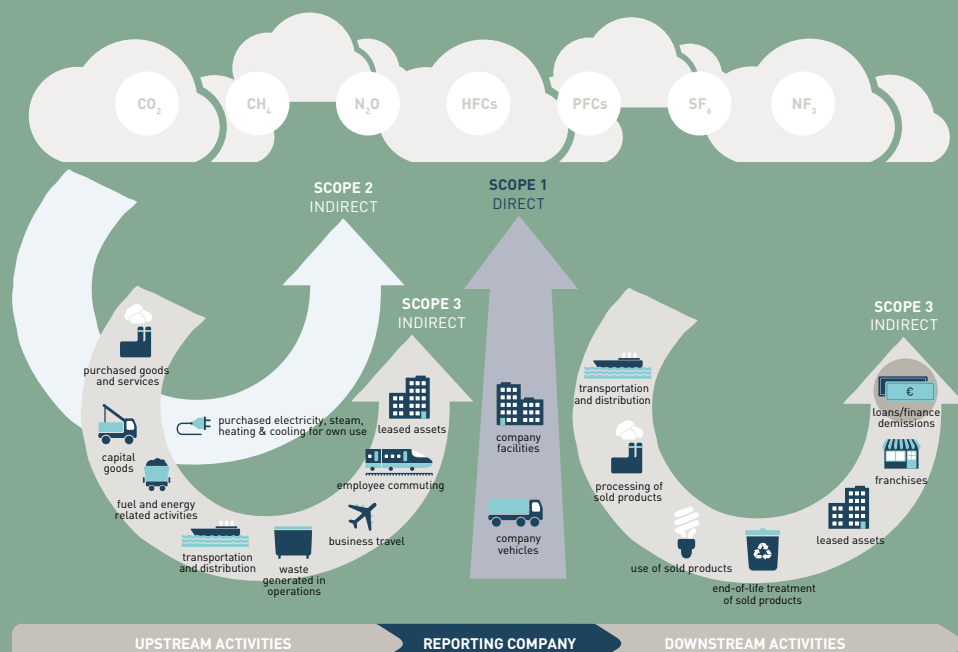
¹ Voor de volledige tekst van het klimaatcommitment zie:
<https://klimaatcommitment.nl/wp-content/uploads/2021/04/CommitmentFinancieelsector.pdf>

4 TIJDLIJN KLIMAATACTIEPLAN

5 DE REIKWIJDTE VAN ONS KLIMAATACTIEPLAN

Dit klimaatactieplan richt zich, in lijn met het klimaatakkoord van Parijs en het nationale klimaatakkoord, op de reductie van broeikasgassen. Sinds de industriële revolutie stoten we steeds meer broeikasgassen uit en daardoor warmt de aarde teveel op. Dat is slecht voor het klimaat en de natuur. We moeten met elkaar verdere klimaatverandering voorkomen door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

Figuur 1 – Verdeling van scope 1, 2 en 3

De drie scopes

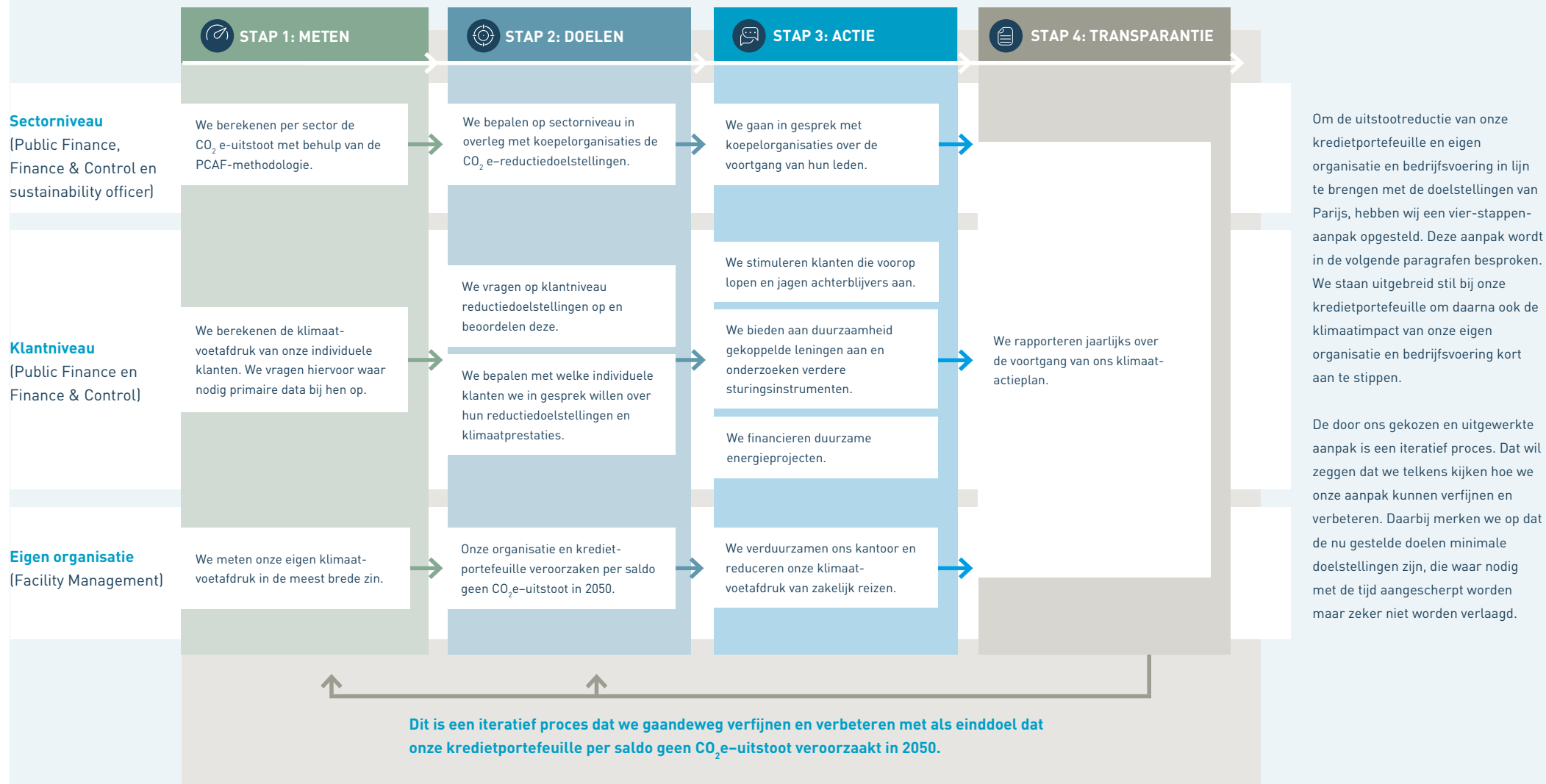
De belangrijkste broeikasgassen zijn CO₂, methaan, lachgas en waterdamp². De uitstoot van CO₂ en CO₂-equivalenten wordt doorgaans opgesplitst in een zogenoemde scope 1, 2 en 3. De uitstoot in scope 1 heeft betrekking op onze eigen bedrijfsvoering, denk onder andere aan het verbruik van gas voor de verwarming van ons kantoor en de eventuele uitstoot van ons eigen zakelijk vervoer. Scope 2 omvat uitstoot die we indirect veroorzaken door bijvoorbeeld de inkoop en het verbruik van elektriciteit. Scope 3 heeft betrekking op de uitstoot die zich voordoet in de waardeketen van een onderneming. Voor ons als bank gaat het dan in het bijzonder om de uitstoot die onze klanten, met wie wij financieringsrelatie hebben, veroorzaken.

Vanwege onze relatief compacte kantoororganisatie en het feit dat wij een belangrijke financier van de Nederlandse publieke sector zijn, is de uitstoot die onder scope 3 valt in het kader van dit klimaatactieplan het meest relevant en ook het meest omvangrijk. Het is gebruikelijk om bij een scope 3-berekening van een financiële instelling enkel dat deel van de balans mee te nemen dat relevant wordt geacht. In het geval van onze bank bestaat de balans uit onze kredietportefeuille, een liquiditeitsbuffer, onze liquiditeitsportefeuille, de marktwaarde van onze leningen en onze derivatenportefeuille. Hiervan zijn alleen onze liquiditeitsportefeuille en kredietportefeuille relevant voor onze klimaatvoetafdruk. In dit klimaatactieplan richten we ons specifiek op de uitstoot die wordt veroorzaakt door onze kredietportefeuille.

De doelen in ons klimaatactieplan zien toe op een vijftal klantsectoren: woningcorporaties, waterschappen, zorginstellingen, gemeenten en drinkwaterbedrijven. Deze sectoren leveren niet toevallig ook de meest materiële bijdrage aan de klimaatvoetafdruk van onze bank. Samen vertegenwoordigen deze sectoren 94% van onze kredietportefeuille per eind 2020 en zijn zij verantwoordelijk voor 99% van de CO₂e-uitstoot die wij in beeld hebben.

² We gebruiken de term 'CO₂-equivalent' (CO₂e) om verschillende broeikasgassen te beschrijven in een gemeenschappelijke eenheid. Voor elke hoeveelheid en ieder type broeikasgas betekent CO₂e de hoeveelheid CO₂ die een gelijke impact op de opwarming van de aarde zou hebben. CO₂e maakt het mogelijk om verschillende broeikasgassen in één getal uit te drukken en te vergelijken.

6 DE STAPPEN VAN ONS KLIMAATACTIEPLAN

STAP 1 - Meten

Het in beeld hebben van onze klimaatimpact is stap 1. Inzicht in de klimaatprestaties van onze klanten heeft al langer onze aandacht. De klimaatvoetafdruk van onze portefeuille wordt voor ons berekend door onderzoeksinstituut Telos/Het PON, dat gelieerd is aan de Tilburg University (hierna: Telos). De berekening vindt plaats op basis van de PCAF-methodologie (Partnership for Carbon Accounting Financials). In 2019 hebben wij ons bij dit initiatief aangesloten (zie kader hiernaast). Wij hebben hierbij bijgedragen aan het opstellen van een PCAF-methodologie voor de publieke sector, deze vormt de grondslag van onze berekeningen. Voor de verslagjaren 2019, 2020 en 2021 hebben we aan de hand van de PCAF-methodologie de CO₂equivalent (CO₂e) uitstoot van onze kredietportefeuille berekend³.

Voor sommige sectoren zijn afgelopen jaren bepaalde wijzigingen in de methodologie doorgevoerd. Het zoeken en vinden van mogelijkheden om de methodologie te verbeteren, bijvoorbeeld door de berekeningsmethode te wijzigen of andere data te gebruiken, is een continu proces. Vanwege het bijzondere karakter van onze bank en de homogene samenstelling van onze kredietportefeuille, hebben we inmiddels voor 93,6% van onze kredietportefeuille de CO₂e-uitstoot kunnen berekenen.

Bij het verzamelen van de data voor het berekenen van een klimaatvoetafdruk streven we naar een zo hoog mogelijke datakwaliteit. Aan de kwaliteit van de data die we van (klanten van verschillende) sectoren ontvangen koppelen we een cijfer dat het niveau van zekerheid aangeeft dat de berekende klimaatvoetafdruk juist is. Een score van 1 is daarbij 'volledig zeker' en een score van 5 'onzeker'.

³ Voor een uitgebreide toelichting op de berekening van de klimaatimpact van onze kredietportefeuille, zie https://nwbbank.com/download_file/676/0.

Platform Carbon Accounting Financials

PCAF is in 2015 begonnen tijdens de klimaatconferentie in Parijs. Elf Nederlandse financiële instellingen wilden hun verantwoordelijkheid nemen en met nieuwe en zinvolle maatregelen komen om de opwarming van de aarde onder 2 °C te houden. Inmiddels is PCAF uitgegroeid tot een wereldwijde, gepubliceerde standaard, onderschreven door het gezaghebbende GHG Protocol. Ruim 200 financiële instellingen uit heel de wereld hebben zich aangesloten en gecommitteerd aan de afspraak om hun CO₂-uitstoot te meten en daarover te rapporteren. Begin 2019 hebben wij ons als NWB Bank ook aangesloten bij PCAF. Sindsdien dragen we actief bij aan de verdere ontwikkeling van de PCAF-methodologie en in het bijzonder leveren wij kennis en ervaring omtrent leningen aan de publieke sector.

Klimaatvoetafdruk van individuele klanten

We streven ernaar de klimaatvoetafdruk zoveel mogelijk per individuele klant in beeld te hebben. In veel gevallen hebben we dat al alleen is dat nu nog vaak op basis van een benadering. Waar nodig en mogelijk gaan we in het kader van dit klimaatactieplan op individueel klantniveau primaire data opvragen. Van drinkwaterbedrijven en waterschappen beschikken we al over die data. In het geval van waterschappen maken we daarbij dankbaar gebruik van de Klimaatmonitor Waterschappen, waarvan we samen met de Unie van Waterschappen opdrachtgever zijn.

Ook berekenen we onze eigen interne klimaatvoetafdruk. Hiermee hebben we inzicht in onder andere de uitstoot van ons wagenpark, onze zakelijke reizen en energieverbruik.

STAP 2 - Doelen

In lijn met het Science Based Targets initiatief bevatten onze doelstellingen een reductie- en een engagement component. Deze tweede stap van ons klimaatactieplan geeft hier invulling aan. Daarbij kijken we naar twee niveaus: dat van de sector waarin een klant opereert en dat van de klant zelf. In deze stap bepalen we ook welke acties vereist zijn om aan de door ons gedane toezeggingen te voldoen.

Op sectorniveau gaan we met de verschillende koepelorganisaties in gesprek over sectorbrede CO₂e-reductiedoelstellingen. Dat maakt het voor ons als bank mogelijk om gericht op de door ons geformuleerde doelstellingen te sturen, het overzicht te behouden en het geeft ons een belangrijke maatstaf wanneer we op individueel klantniveau de klimaatimpact in beeld hebben en de reductiedoelstellingen gaan opvragen. In deze plannen kunnen klanten onderbouwen welke stappen ze concreet gaan nemen om hun uitstoot te reduceren en in hoeverre hun reductiedoelstellingen in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen. Als de doelstellingen van een klant niet in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen, dan proberen wij met de klant tot een passend actieplan te komen. Wij zijn van mening dat al onze klanten uiteindelijk de slag van klimaatbewust naar klimaatneutraal moeten maken.

Aanpak

Voor de meeste van onze klantsectoren hanteren we vooralsnog zogenoemde lineaire reductiedoelstellingen waarbij we vanaf het ijkpunt van per saldo nul CO₂e-uitstoot in 2050 terugrekenen naar 2019, het jaar waarin we de klimaatimpact van onze kredietverlening voor het eerst in beeld hadden. Als we per saldo nul uitstoot in 2050 willen hebben gerealiseerd, dan moeten we in 2030, een belangrijke mijlpaal, over de gehele linie van onze kredietportefeuille een reductie behalen van ten minste

43% t.o.v. 2019. Op die manier is de reductieambitie van onze totale kredietportefeuille in lijn met het internationale reductiepad dat door UN Environment Programme wordt voorgesteld in het Emission Gap Report, en sluiten we aan op de ambitie om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2°C.

De 43% is een geaggregeerde doelstelling die is gebaseerd op verschillende door ons geformuleerde sectordoelstellingen. In het geval van de waterschappen, gemeenten, zorginstellingen en drinkwaterbedrijven hebben we daarbij voor dit eerste klimaatactieplan het lineaire reductiepad gevolgd. Voor de woningcorporaties hanteren we een iets andere aanpak. Hun reductiedoelstellingen zijn gebaseerd op een speciale tool die is ontwikkeld door het Science Based Targets initiatief. Deze tool stelt partijen in staat om doelstellingen voor vastgoed te formuleren die in lijn zijn met het zogenoemde 1,5 °C scenario.

Wij streven ernaar om uiteindelijk alle sectordoelstellingen aan te laten sluiten bij het 1,5 °C scenario. Dat betekent dat de meeste door ons gestelde sectorale doelstellingen moeten worden aangescherpt. Het beoordelen of dit noodzakelijk en mogelijk is, is een van de belangrijkste eerste acties en doen we door middel van engagement. Het kan overigens ook voorkomen dat door de sector zelf gestelde doelstellingen ambitieuzer zijn dan de door ons gestelde reductiedoelstellingen. Dat zien we natuurlijk graag. Waar nodig zullen wij onze eigen doelstellingen in ieder geval jaarlijks herzien en aanscherpen. Sowieso zullen we telkens de absolute doelstellingen moeten corrigeren voor eventuele groei van onze portefeuille aangezien meer kredietverlening ook meer toe te wijzen klimaatimpact betekent.

STAP 3 - Actie

Binnen onze bank is de afdeling Public Finance verantwoordelijk voor het relatiebeheer van onze klanten. Zij zullen dan ook aan de lat staan voor de engagement met klanten over het verminderen van hun CO₂e-uitstoot. Het plan van aanpak van Public Finance is erop gericht om in eerste instantie het gesprek aan te gaan met de klanten waarvan wij vinden dat ze het meest achterlopen en/of die het grootste reductiepotentieel hebben.

We houden het niet alleen bij woorden. Zo gaan we actief zogenoemde aan duurzaamheid gekoppelde financiële producten aanbieden om onze klanten verder te helpen in hun duurzaamheidsambities. Het bekendste voorbeeld hiervan zijn sustainable linked loans. Samen met de klant stellen we vooraf duurzame ambitieuze prestatie-indicatoren (KPI's) vast en wanneer de klant die behaalt, geven we hen een korting op de rente van deze lening. Zo stimuleren we de klant om te verduurzamen en doen we zelf ook een duit in het zakje. Ook zijn we actief in de financiering van bijvoorbeeld duurzame energieprojecten. Dit doen we sinds 2019 en op die manier leveren we ook een actieve bijdrage aan de transitie naar een klimaatneutrale economie.

Financieringen die schadelijk zijn voor het klimaat sluiten wij expliciet uit. We hebben in dat kader de volgende passage opgenomen in het uitsluitingsbeleid van onze financieringen:

- Productie, handel, opslag of transport van aanzienlijke hoeveelheden gevaarlijke chemicaliën of gebruik op commerciële schaal van gevaarlijke chemicaliën of kolen. Gevaarlijke chemische stoffen zijn onder meer benzine, kerosine en andere aardolieproducten.
- Activiteiten in de mijnbouwindustrie met uitzondering van aardwarmte.

In feite zijn de investeringen in olie hiermee uitgesloten alsook de winning van steenkool.

STAP 4 - Transparantie

Het rapporteren over de gerealiseerde reductie van de uitstoot van onze klanten beschouwen we als het sluitstuk van onze managementcyclus. We gaan een 'dashboard' ontwikkelen met de kerninformatie die door onze afdeling Public Finance en andere collega's zal worden gebruikt bij het analyseren en monitoren van de klant- en sectorinformatie. Het is ons streven dat dit dashboard ook als bron kan dienen voor onze verslaglegging.

Externe rapportage

Het rapporteren over onze CO₂e-uitstoot en die van onze klanten zien wij als een noodzakelijke voorwaarde voor transparantie en onze verantwoordingsplicht. We zullen jaarlijks de klimaatvoetafdruk van onze kredietportefeuille en eigen organisatie blijven publiceren. Op die manier krijgen we inzicht in de gerealiseerde reductie en waar we staan ten opzichte van de doelen die we onszelf en onze klanten stellen in dit klimaatactieplan. Naar aanleiding van de gerealiseerde reductie kunnen we besluiten om doelstellingen aan te passen, ook daar zullen we dan transparant over zijn. Ook zullen we expliciet toelichten als er veranderingen zijn of moeten worden doorgevoerd in de berekening van de CO₂e-uitstoot.

STAP 1

ONZE KREDIETPORTEFEUILLE EN DE DEKKINGSGRAAD VAN DE KLIMAATVOETAFDRIJKBEREKENING

METEN

In 2021 (FY 2020) groeide onze kredietportefeuille met € 2,2 miljard ten opzichte van 2019 (FY 2018). Mede door die toename nam de dekking van de CO₂e-uitstootberekening af met 1,5%. De dekking is het percentage van de kredietportefeuille dat meegenomen is in de berekening voor totale CO₂e-uitstoot.

Voor het berekenen van de klimaatimpact gebruiken we de kredietportefeuille van het jaar ervoor in verband met de beschikbaarheid van de relevante cijfers. Dat wil zeggen dat we in ons jaarverslag 2021 en dit klimaatactieplan rapporteren over de klimaatimpact van de kredietportefeuille zoals die eind 2020 was.⁴

	2019	47.645	95,1%
	2021	49.846	93,6%

2021		WONING-CORPORATIES	30.391	99,9%
2021		WATER-SCHAPPEN	7.172	100%
2021		GEMEENTEN	6.665	100%
2021		ZORG	1.878	75%
2021		DRINKWATER-BEDRIJVEN	836	91%

⁴ Voor een uitgebreide toelichting op de CO₂e-uitstoot van onze kredietportefeuille, zie https://nwbbank.com/download_file/974/0.

ABSOLUTE EN RELATIEVE CO₂E-UITSTOOT

METEN

Onze kredietportefeuille was in 2021 verantwoordelijk voor een totale absolute emissie van 1.480.580 ton CO₂-equivalent. Dit is 227.493 ton minder dan de totale uitstoot in 2019. Dit is een mooie ontwikkeling, want de totale kredietportefeuille waarover de berekening is gedaan is in de tussentijdse jaren juist toegenomen.

De impact per gefinancierde euro, de zogenoemde relatieve uitstoot, nam tussen 2019 en 2021 ook af. Deze afname bedraagt 6,2 ton CO₂e / € miljoen. Aan de rechterkant van deze pagina is per sector de verandering van de relatieve uitstoot weergegeven.

Voor een uitgebreide toelichting op de CO₂e-cijfers, verwijzen we naar de PCAF-rapportage op onze website.

ABSOLUTE TOEGESCHREVEN EMISSIES (in ton CO₂e)

2019	1.718.073
2021	1.480.580

RELATIEVE EMISSIES (in ton CO₂e / € miljoen)

REDUCTIE (in %)

2019 2021

	WONING-CORPORATIES	27,9	22,8	-18,3%
	WATER-SCHAPPEN	58,8	40,7	-30,9%
	GEMEENTEN	60,9	58,3	-4,3%
	ZORG	59,1	52,5	-11,7%
	DRINKWATER-BEDRIJVEN	-	31,6*	

* Voor drinkwaterbedrijven is de berekeningsmethodiek in 2021 gewijzigd. De relatieve uitstoot voor het rapportagejaar 2019 kon helaas niet worden herberekend. Daarom kunnen de waarden voor het jaar 2020 op dit punt niet worden vergeleken met de waarden van 2021.

STAP 2.

DOELEN

WONINGCORPORATIES

PORTEFEUILLE (in € miljoen)

2019 30.265

2021 30.391

DEKKINGSGRAAD (in %)

2019 99,8%

2021 99,9%

TOEGESCHREVEN EMISSIONS (ton CO₂e)

2019 841.201

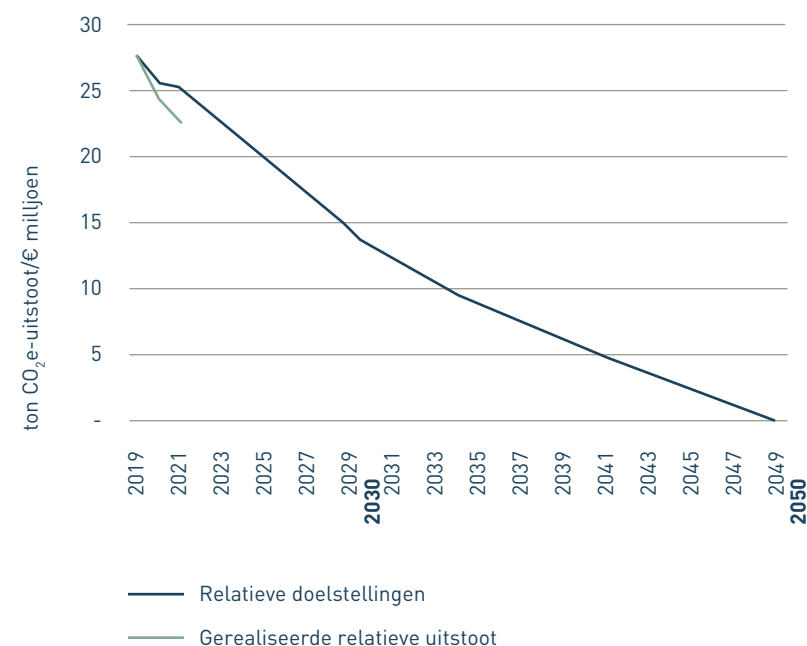
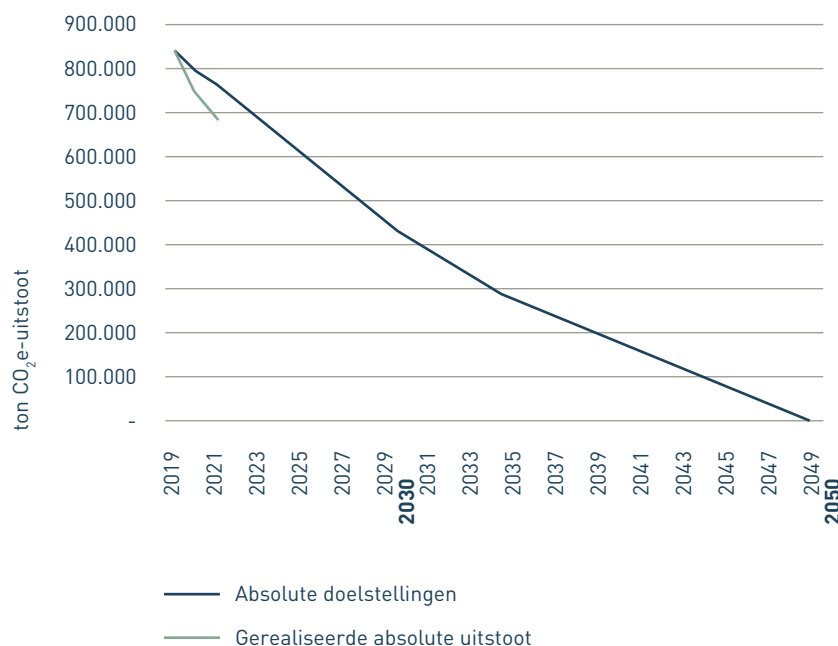
2021 693.255

EMISSIONS INTENSITEIT (ton CO₂e / € miljoen)

2019 27,9

2021 22,8

SECTORALE REDUCTIEDOELSTELLINGEN (ABSOLUUT EN RELATIEF)*

*De doelstellingen voor de woningcorporaties zijn gebaseerd op de SBTi Sectoral Decarbonization Approach voor vastgoed.

Aanpak

Op basis van de SBTi Sectoral Decarbonization Approach voor vastgoed is het bovenstaande reductiepad tot aan 2035 bepaald. Het reductiepad van 2030 tot 2050 is een lineaire voortzetting van deze lijn. Het reductiepad voor woningcorporaties vertoont daarmee in eerste instantie een sterker dalende trend dan gezien zal worden bij andere sectoren.

Voor woningcorporaties wordt de CO₂e-uitstoot van scope 1 en 2 berekend. Scope 1 betreft het aardgasgebruik van woningen en scope 2 omvat elektriciteitsgebruik en stadsverwarming. De datakwaliteit van de klimaatvoetafdruk van woningcorporaties is 2.

Context

De koepelorganisatie van woningcorporaties Aedes heeft één sectorale doelstelling: gemiddeld hebben alle woningen van de woningcorporaties energielabel B in 2021. Uit cijfers van Aedes blijkt dat de corporaties - volgens prognose - dit zouden moeten hebben gehaald mits door een wijziging de systematiek niet was aangepast.

Op dit moment is er geen nieuwe sectorale ambitie geformuleerd voor na 'energielabel B'. Aedes is hierover in gesprek met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In het regeerakkoord is een aantal ambities opgenomen voor de woningsector waaronder het aardgasvrij maken van 450.000 woningen in 2030, het isoleren van de woningen met de slechtste energielabels en het stimuleren van hybride warmtepompen. Verder is in het Klimaatakkoord afgesproken dat er een

standaard voor woningisolatie komt. Woningen bestemd voor verhuur moeten in 2050 aan deze standaard voldoen. De isolatieprestatie bestaat uit de gemiddelde afstand van de isolatieprestatie tot de isolatiedoelstelling op woningniveau (uitgedrukt in kWh/m²). Wel is er de Aedes-Routekaart CO₂-neutraal 2050. Corporaties hebben daarmee op een uniforme manier de verduurzamingsopgave voor ruim 2,1 miljoen woningen op hoofdlijnen in kaart gebracht. Deze Aedes Routekaart wordt dit jaar bijgewerkt.

De uitstoot veroorzaakt door de woningcorporaties is sterk afhankelijk van een groot aantal factoren die niet in de directe invloedssfeer liggen van een woningcorporatie zoals energieverbruik van de bewoner of zachte of strenge winters. Vooral dit laatste kan leiden tot volatiliteit in de prestatie van de woningcorporaties.

2030

We willen dat alle door ons gefinancierde woningcorporaties reductiedoelstellingen hebben die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelstellingen.

Engagement

We hebben al regelmatig met Aedes gesproken over de klimaatdoelstellingen van de woningcorporaties en blijven met hen in gesprek over ambitieuze klimaatdoelstellingen op sectorniveau.

2022

- We gaan in gesprek met individuele woningcorporaties en met Aedes om tot sectordoelstellingen te komen voor de reductie van CO₂e.
- We vragen de reductiedoelstellingen op van door ons gefinancierde woningcorporaties.

2023

- We analyseren of de reductiedoelstellingen van de individuele woningcorporaties in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen.

- We gaan in gesprek met door ons gefinancierde woningcorporaties waarvan wij vinden dat ze het meest achterlopen en/of die het grootste reductiepotentieel hebben.

2024-2026

- We breiden de gesprekken uit naar alle door ons gefinancierde woningcorporaties waarvan wij vinden dat ze achterlopen en/of die veel reductiepotentieel hebben.
- We evalueren jaarlijks op basis van de PCAF-resultaten of de door onze klanten gerealiseerde reductie in lijn is met de door ons geformuleerde sectordoelstellingen.

DOELEN

WATERSCHAPPEN

PORTEFEUILLE (in € miljoen)

2019 6.327
2021 7.172

DEKKINGSGRAAD (in %)

2019 100%
2021 100%

TOEGESCHREVEN EMISSIONS (ton CO₂e)

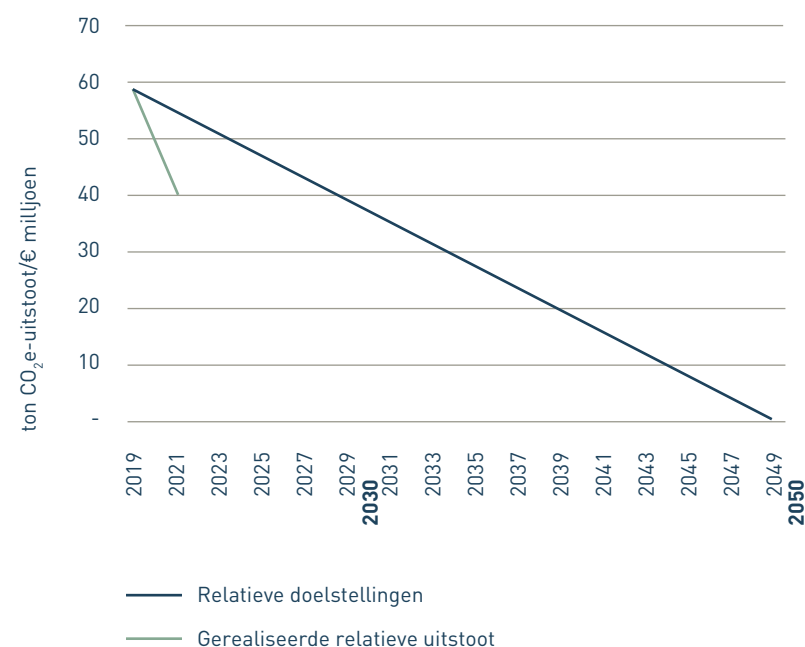
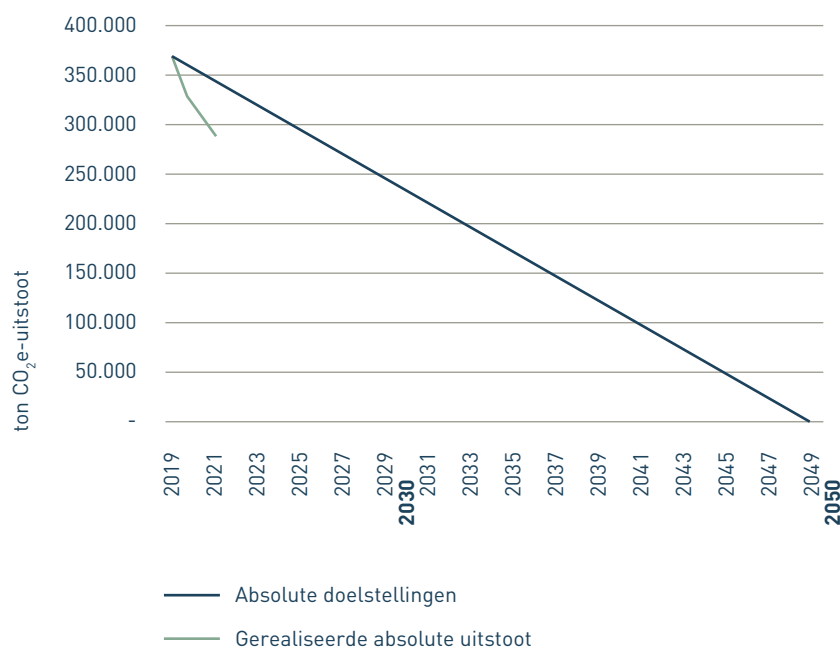
2019 372.266
2021 291.847

EMISSIONS INTENSITEIT (ton CO₂e / € miljoen)

2019 58,8
2021 40,7

*De doelstellingen voor waterschappen zijn gebaseerd op een lineair reductiepad.

SECTORALE REDUCTIEDOELSTELLINGEN (ABSOLUUT EN RELATIEF)*

Aanpak

De Klimaatmonitor Waterschappen vormt de basis voor de berekeningen van de CO₂e-uitstoot door waterschappen. Deze monitor is ontwikkeld door Arcadis in opdracht van de Unie van Waterschappen en onze bank. Deze monitor beschrijft de uitstoot in de drie scopes in detail per individueel waterschap. Uitstoot kan daarbij bestaan uit: brandstof voor waterbehandelingsbeheer, watersystemen en transport, biogaslozing,

elektriciteitsverbruik, warmte, brandstof voor woon-werkverkeer, onderhoud en transport en aankoop van metaalzouten en polymeren. De aankomende jaren wordt de rapportage uitgebreid met de uitstoot van methaan en lachgas. De uitstoot van scope 1, 2 en 3 wordt berekend en de datakwaliteit van de klimaatvoetafdruk van waterschappen is 2.

Context

De waterschappen hebben unaniem ingestemd met het Klimaatakkoord. Waterschappen vangen de gevolgen van de klimaatverandering zo goed mogelijk op om Nederland ook in de toekomst veilig en bewoonbaar te houden. Dit zet alleen zoden aan de dijk als ook de uitstoot van CO₂ drastisch wordt teruggebracht.

Waterschappen reduceren de uitstoot van CO₂ door onder andere het opwekken van biogas en door plaatsing van windmolens en zonneweiden. De waterschappen lopen voorop bij het reduceren van hun CO₂e-uitstoot en willen in 2025 zelfs al volledig energieneutraal zijn. Die doelstelling is binnen bereik, zo blijkt uit de Klimaatmonitor Waterschappen.

Op dit moment werken de UvW en de waterschappen aan een verdere ambitie om in de toekomst volledig klimaatneutraal te worden. Bij de stap van energieneutraal naar klimaatneutraal draait het bij de waterschappen hoogstwaarschijnlijk vooral om het reduceren, compenseren en afvangen van de uitstoot van methaan en lachgas, en eventueel ook om de uitstoot die vrijkomt bij het inkopen van bepaalde chemische stoffen die in het waterzuiveringsproces gebruikt worden. Deze uitstoot is ook een belangrijke bijdrager aan biodiversiteitsverlies.

Engagement

Als bank van en voor de waterschappen spreken we al zeer regelmatig met de Unie van Waterschappen en individuele waterschappen over hun klimaatdoelstellingen en blijven dat doen.

2022

- We vragen de reductiedoelstellingen van individuele waterschappen op.

2023

- We analyseren of de reductiedoelstellingen van de individuele waterschappen in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen.
- We gaan waar nodig in gesprek met individuele waterschappen waarvan wij vinden dat ze achterlopen en/of die veel reductiepotentieel hebben.

2024-2026

- We evalueren jaarlijks op basis van de Klimaatmonitor Waterschappen of de door onze klanten gerealiseerde reductie in lijn is met de sectordoelstellingen.

2030

We willen dat alle waterschappen reductiedoelstellingen hebben die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelstellingen

DOELEN

GEMEENTEN

PORTEFEUILLE (in € miljoen)

2019 6.583
2021 6.665

DEKKINGSGRAAD (in %)

2019 100%
2021 100%

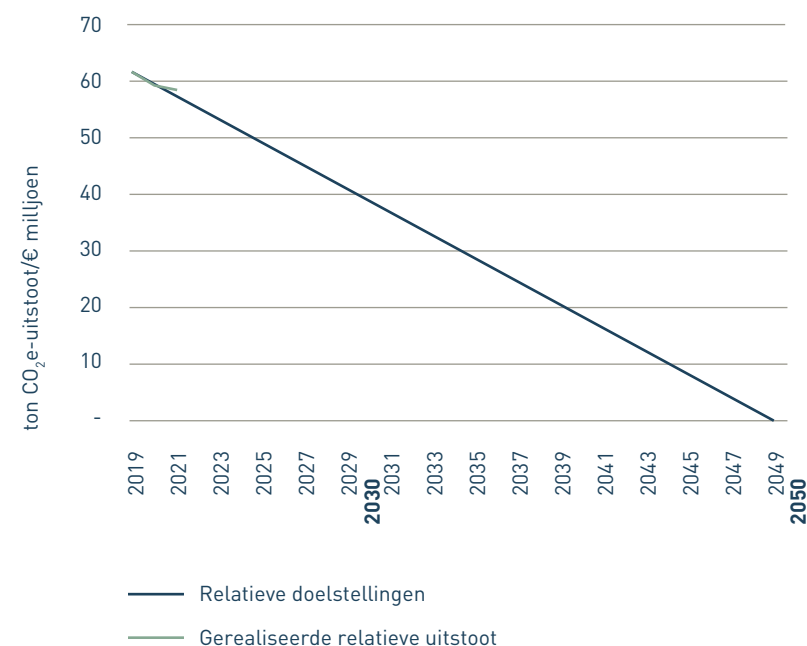
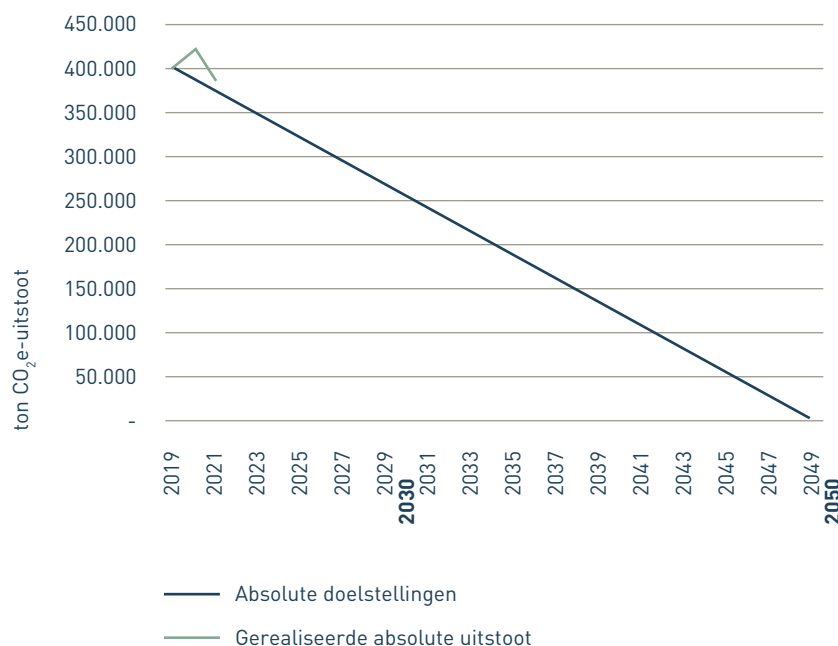
TOEGESCHREVEN EMISSIONS (ton CO₂e)

2019 400.779
2021 387.653

EMISSIONS INTENSITEIT (ton CO₂e / € miljoen)

2019 60,9
2021 58,3

SECTORALE REDUCTIEDOELSTELLINGEN (ABSOLUUT EN RELATIEF)*

*De absolute CO₂e-reductie van gemeenten loopt nog niet in lijn met de door ons geformuleerde doelstelling. Dat komt doordat onze kredietverlening aan gemeenten is toegenomen en de reductiedoelstellingen daar nog niet voor zijn gecorrigeerd. De relatieve uitstoot is wel bijna volledig in lijn met onze doelstelling.

Aanpak

Voor gemeenten wordt de uitstoot van scope 1, 2 en 3 berekend. Scope 1 omvat energieverbruik voor het verwarmen van gebouwen en het gebruik van fossiele brandstoffen door bedrijfsvoertuigen. Scope 2 uitstoot heeft betrekking op indirecte broeikasgasuitstoot als gevolg van het verbruik van aangekochte elektriciteit, warmte of stoom. Enkele voorbeelden van scope 3-activiteiten van gemeenten zijn de uitstoot van woon-werkverkeer van werknemers, zakenreizen en uitbestede aannemersactiviteiten.

De exacte uitstootcijfers per gemeente zijn onbekend, daarom worden er met behulp van meerdere berekeningen vooralsnog schattingen gemaakt om de gegevens zo nauwkeurig mogelijk te maken. De datakwaliteit van de klimaatvoetafdruk voor gemeenten is 3.

Context

Gemeenten voelen de urgentie om te voldoen aan 49% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990. Zij hebben vrijwel unaniem ingestemd met het Klimaatakkoord. De uitdaging is nu om de ambities op het gebied van CO₂-reductie te vertalen naar beleid en uitvoering.

De koepelorganisatie van gemeenten is de Vereniging Nederlandse Gemeenten. De VNG heeft het programma 'CO₂-reductie door gemeenten' ontwikkeld, dat wordt uitgevoerd met financiering uit de zogenoemde Klimaatenvelop. Dit programma biedt gemeenten inspiratie, handvatten en tools om concrete stappen te zetten in CO₂-reductie.

Op dit moment zijn er (nog) geen reductiedoelstellingen geformuleerd door de gemeentesector.

Engagement 2022

- We gaan in gesprek met VNG om tot sectordoelstellingen te komen voor de reductie van CO₂e.
- We vragen de reductiedoelstellingen op van door ons gefinancierde gemeenten.

2023

- We analyseren of de reductiedoelstellingen van de individuele gemeenten in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen.
- We gaan in gesprek met door ons gefinancierde gemeenten waarvan wij vinden dat ze het meest achterlopen en/of die het grootste reductiepotentieel hebben.

2024-2026

- We breiden de gesprekken uit naar alle door ons gefinancierde gemeenten waarvan wij vinden dat ze achterlopen en/of die veel reductiepotentieel hebben.
- We evalueren jaarlijks op basis van de PCAF-resultaten of de door onze klanten gerealiseerde reductie in lijn is met sectordoelstellingen.

2030

We willen dat alle door ons gefinancierde gemeenten reductiedoelstellingen hebben die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelstellingen.

DOELEN

PORTEFEUILLE

(in € miljoen)

2020 2.053

2021 1.878

DEKKINGSGRAAD

(in %)

2020 73,6%

2021 75%

TOEGESCHREVEN EMISSIONS (ton CO₂e)

2020 88.495

2021 74.078

EMISSIONS INTENSITEIT

(ton CO₂e / € miljoen)

2020 58,6

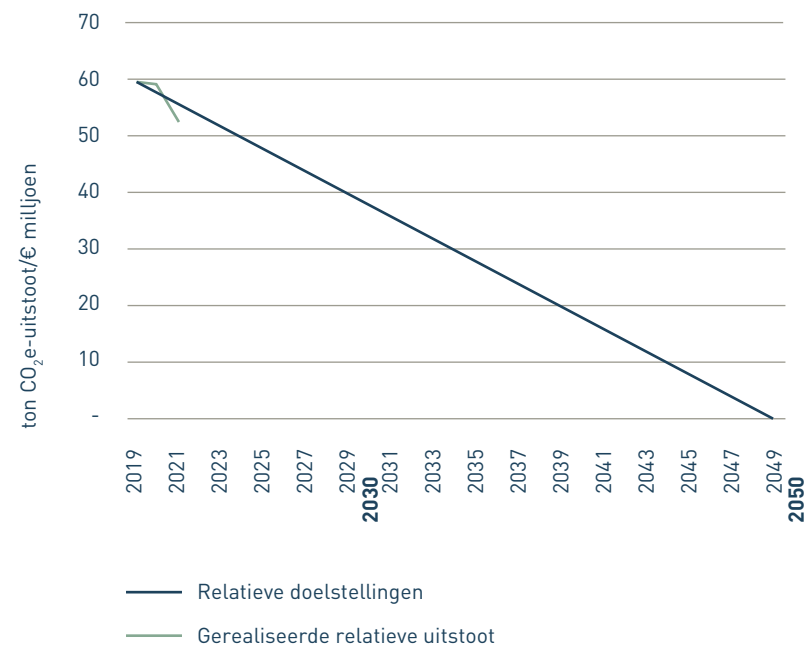
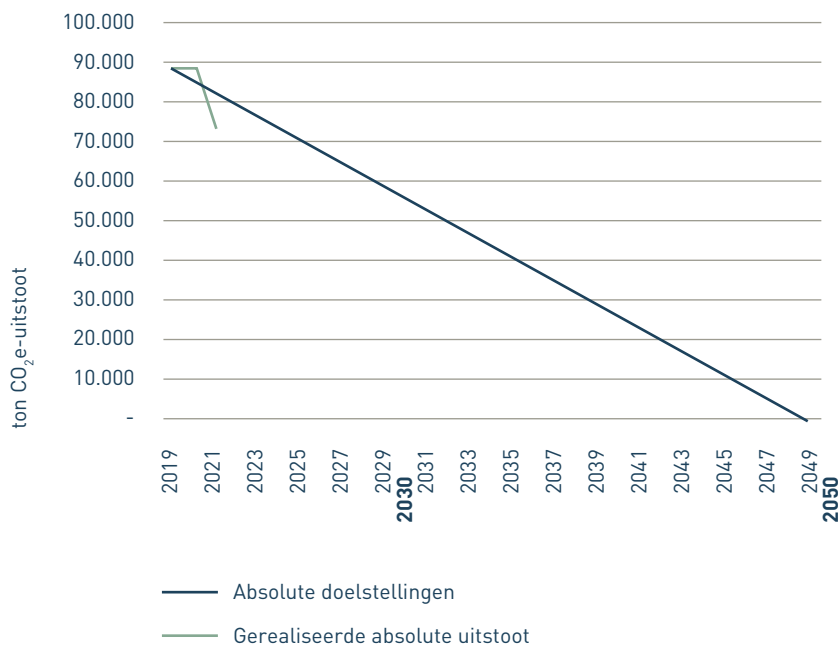
2021 52,5

*De doelstellingen voor zorginstellingen zijn gebaseerd op een lineair reductiepad.

ZORGINSTELLINGEN

SECTORALE REDUCTIEDOELSTELLINGEN (ABSOLUUT EN RELATIEF)*

Aanpak

Voor zorginstellingen wordt de uitstoot van scope 1, 2 en een deel van scope 3 berekend. Scope 1-uitstoot betreft de directe broeikasgasuitstoot als gevolg van het gebruik van aardgas voor het verwarmen van gebouwen, of voor het desinfecteren van medische hulpmiddelen. Scope 2 omvat de uitstoot als gevolg van het verbruik van ingekochte elektriciteit, warmte

of stoom. Omdat warmte- en stoomverbruik per zorgorganisatie onbekend is, is scope 2 gebaseerd op het gebruik van ingekochte elektriciteit. Scope 3 bestaat de uitstoot van reizen. De datakwaliteit van de klimaatvoetafdruk van zorginstellingen is 2.

Context

In de Green Deal Duurzame Zorg zijn afspraken gemaakt hoe zorginstellingen kunnen bijdragen aan de doelstellingen van het klimaatakkoord. Deze green deal is ondertekend door koepelorganisaties, een aantal banken en individuele zorginstellingen. De green deal ziet toe op het terugdringen van de CO₂e -uitstoot met 49% in 2030 t.o.v. 1990.

Om te kunnen zien of deze doelstelling wordt gehaald, heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) aan het Kadaster en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gevraagd om een monitor te ontwikkelen waarmee het energieverbruik van zorgvastgoed kan worden gevolgd. Het interactieve dashboard bij deze monitor geeft het energieverbruik van zorgvastgoed weer vanaf 2017.

Daarnaast is het Expertisecentrum Verduurzaming Zorg (TNO en MPZ-Stimular) gestart met de ontwikkeling van routekaarten. TNO en Stimular hebben handleidingen en tools gemaakt voor het opstellen van portefeuilleroutekaarten. Het streven is dat alle instellingen een eigen portefeuilleroutekaart opstellen. In september 2021 hadden 217 instellingen hun routekaart ingeleverd.

Engagement

2022

- We vragen de reductiedoelstellingen op van door ons gefinancierde zorginstellingen.

2023

- We analyseren of de reductiedoelstellingen van de individuele zorginstellingen in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen.
- We gaan in gesprek met door ons gefinancierde zorginstellingen waarvan wij vinden dat ze het meest achterlopen en/of die het grootste reductiepotentieel hebben.

2024-2026

- We breiden de gesprekken uit naar alle door ons gefinancierde zorginstellingen waarvan wij vinden dat ze achterlopen en/of die veel reductiepotentieel hebben.
- We vragen zorginstellingen die dat nog niet hebben gedaan zich te committeren aan de op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen/Green Deal Duurzame Zorg.
- We evalueren jaarlijks op basis van de PCAF-resultaten of de door onze klanten gerealiseerde reductie in lijn is met de sectordoelstellingen.

2030

We willen dat alle door ons gefinancierde zorginstellingen reductiedoelstellingen hebben die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelstellingen.

DOELEN

DRINKWATERBEDRIJVEN

PORTEFEUILLE (in € miljoen)

2019 477

2021 836

DEKKINGSGRAAD (in %)

2019 85,5%

2021 91%

TOEGESCHREVEN EMISSIONS (ton CO₂e)

2019 -

2021 24.021

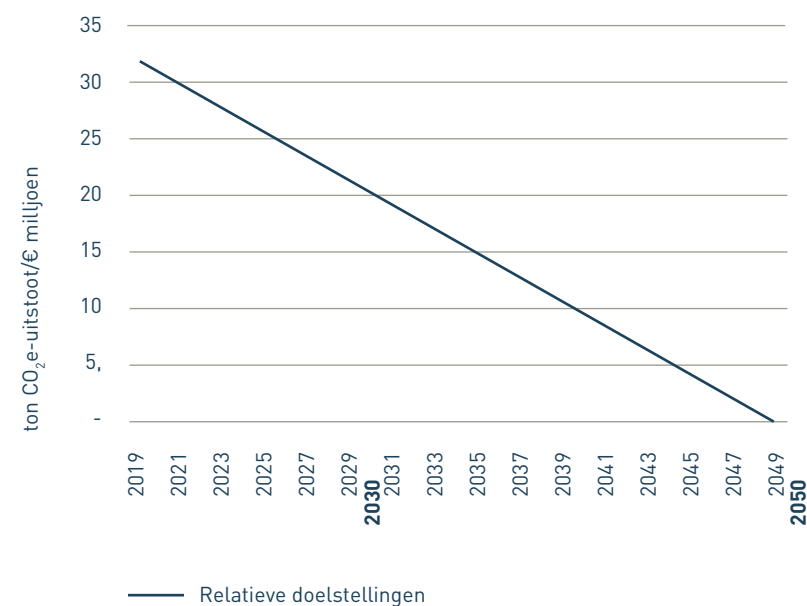
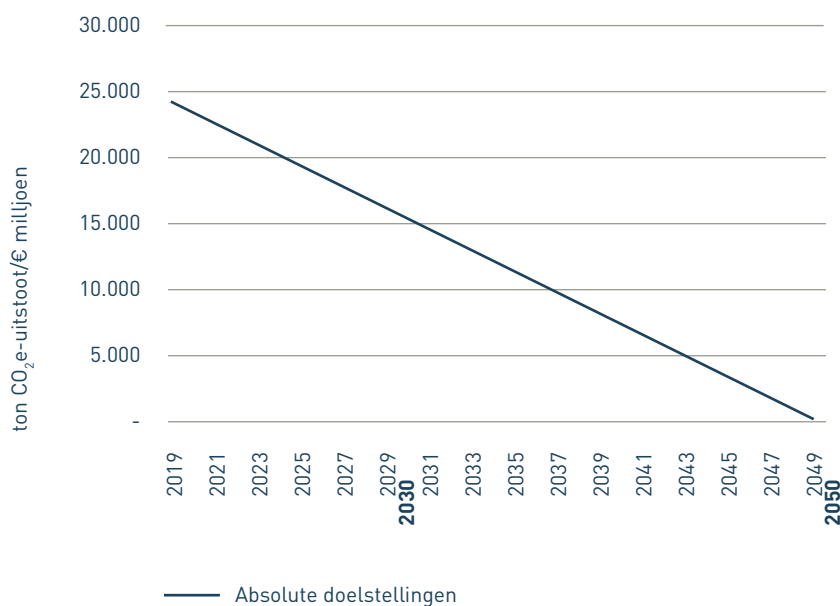
EMISSIONS INTENSITEIT (ton CO₂e / € miljoen)

2019 -

2021 31,6

*Voor drinkwaterbedrijven wordt 2021 als referentiejaar gebruikt.

SECTORALE REDUCTIEDOELSTELLINGEN (ABSOLUUT EN RELATIEF)*

Aanpak

Voor drinkwaterbedrijven wordt de uitstoot van scope 1, 2 en een deel van scope 3 berekend. Scope 1 heeft hier betrekking op de CH₄- en CO₂-uitstoot die vrijkomt door de winning en behandeling van grondwater, uitstoot door aardgasgebruik en uitstoot van het wagenpark. Scope 2

omvat het verbruik van ingekochte elektriciteit en scope 3 behelst (vlieg)reizen, chemicaliën en transport door derden (leveranciers). De datakwaliteit van de klimaatvoetafdruk van drinkwaterbedrijven is 2.

Context

Vewin, de koepelorganisatie voor drinkwaterbedrijven, wil actief bijdragen aan de implementatie van het klimaatakkoord. Vooral het bijdragen aan de bekendheid en ontwikkeling van aquathermie als duurzame energiebron staat hoog op agenda.

Sinds 2018, hebben de Nederlandse drinkwaterbedrijven een samenwerkingsverband genaamd 'Blauwe Netten' om hun sector te verduurzamen op het gebied van duurzame energie, duurzame chemie en duurzaam inkoopt. Er wordt een eenduidige methodiek ontwikkeld voor een grondstoffenpaspoort voor hun infrastructuur om bijvoorbeeld afvalstromen te verminderen of restmaterialen beter te hergebruiken.

Engagement

We hebben reeds samen met Vewin en de individuele drinkwaterbedrijven afgesproken dat wij de klimaatvoetafdrukberekening van de individuele drinkwaterbedrijven ontvangen.

2022

- We gaan in gesprek met Vewin om tot sectordoelstellingen te komen voor de reductie van CO₂e.
- We vragen de reductiedoelstellingen op van door ons gefinancierde drinkwaterbedrijven.

2023

- We analyseren of de reductiedoelstellingen van de individuele drinkwaterbedrijven in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde klimaatdoelstellingen.

- We gaan in gesprek met door ons gefinancierde drinkwaterbedrijven waarvan wij vinden dat ze achterlopen en/of die veel reductiepotentieel hebben.

2024-2026

- We breiden de gesprekken uit naar alle door ons gefinancierde drinkwaterbedrijven.
- We evalueren jaarlijks op basis van de PCAF-resultaten of de door onze klanten gerealiseerde reductie in lijn is met sectordoelstellingen.

2030

We willen dat alle door ons gefinancierde drinkwaterbedrijven reductiedoelstellingen hebben die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelstellingen.

ONZE EIGEN INTERNE REDUCTIEDOELSTELLINGEN

DOELEN

Het zogenoemde fundament onder de strategie van onze bank is onze duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie. Dit fundament heeft betrekking op onze interne organisatie en bedrijfsvoering. Ondanks de relatief beperkte klimaatvoetafdruk van onze compacte kantoororganisatie, vinden we het belangrijk om net als onze klanten het goede voorbeeld te geven als het gaat om duurzaamheid. De vier stappen die worden genomen op sector- en klantniveau, passen we daarom ook toe op onze eigen organisatie.

Onze interne duurzaamheidsstrategie is erop gericht het milieu zo min mogelijk te belasten en waar mogelijk te beschermen. Dat doen we onder andere door de klimaatimpact van onze eigen activiteiten te meten om deze vervolgens zoveel mogelijk te reduceren. Zo kopen we enkel elektriciteit in van hernieuwbare bronnen en wordt ons gas geleverd met

duurzaamheidscertificaten. Tegelijkertijd werken we aan de verbetering van het energielabel van ons kantoorpand zodat we ook steeds minder energie nodig hebben.

Onze medewerkers stimuleren we om zoveel mogelijk het openbaar vervoer te gebruiken in plaats van de auto. Medewerkers met een auto van de zaak mogen sinds 2019 enkel nog auto's uitkiezen die geen CO₂e-uitstoot hebben en inmiddels is ruim 80% van ons wagenpark volledig elektrisch. Om het woon-werkverkeer te beperken, hebben we sinds kort ook een hybride werkregeling. Verder hebben we besloten dat alle dienstreizen die binnen zes uur per trein zijn te bereiken, in principe op die manier worden gedaan om zo het vliegen te ontmoedigen. Tot slot serveren we voor gastenlunches in principe enkel vegetarisch eten.

Het zoveel mogelijk terugdringen van de CO₂e-uitstoot is ook voor ons een hele uitdaging. Zolang we nog uitstoot veroorzaken met onze bedrijfsvoering, zullen we die volledig compenseren. Dat doen we via Trees for All. Deze organisatie plant bomen in Nederland en het buitenland en compenseert zo CO₂e-uitstoot. Op die manier zijn we per saldo al klimaatneutraal in onze eigen bedrijfsvoering.

	Realisatie			Doel	
	2019	2020	2021	2022	2023
CO ₂ e-uitstoot (in ton)	2,8	1,53	1,2	<2	<2
Energielabel kantoorpand	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	B	A
Samenstelling wagenpark	35% elektrisch	50% elektrisch	86% elektrisch	Volledig uitstootvrij	Volledig uitstootvrij

STAP 3.

DE PRAKTISCHE IMPLEMENTATIE VAN ONS KLIMAATACTIEPLAN

ACTIE

Doelstellingen voor 2030 en 2050 mogen voor sommigen 'ver weg' lijken, maar de realisatie ervan vereist directe actie. Ons klimaatactieplan omvat concrete elementen die ons bankbreed in beweging zetten. De afdeling Public Finance, onze 'front office', vormt de belangrijkste spil in het verduurzamingsproces want het zijn uiteindelijk onze klanten die de meeste impact hebben. De medewerkers van Public Finance gaan, voor zover zij dat niet al zijn, actief in gesprek met klanten en koepelorganisaties. Om met zoveel mogelijk klanten het gesprek te kunnen voeren en met hen afspraken te maken, breiden we het relatiemanagement uit.

Ons plan is erop gericht om eerst met die klanten aan de slag te gaan, waarvan we denken dat ze achterlopen en/of dat door hen de grootste uitstootreductie kan worden gerealiseerd. Welke klanten dat precies zijn, moeten we nog bepalen. In ons contact met de klant gaan we zoveel mogelijk inzetten op interventies die verbetering stimuleren. We werken naast engagement aan een systematiek van positieve (prijs)prikkels waardoor we klanten motiveren om hun uitstoot van CO₂e te verminderen. Concrete actieplannen en het 'dashboard' dat we gaan ontwikkelen, geven ons hierbij houvast. Indien nodig kunnen we op enig moment besluiten of eventueel limitatieve interventies nodig zijn. In het meest extreme geval kunnen we besluiten om van bepaalde klanten afscheid te nemen wanneer hun reductie-ambitie niet aansluit bij onze waarden. Een dergelijk besluit zal in de publieke financieringsmarkt waarin wij actief zijn echter niet eenvoudig en zeker ook niet lichtvoetig worden genomen.

We gaan op verschillende manieren onze klanten in de publieke sector aanmoedigen hun klimaatimpact te reduceren. We werken niet alleen aan het vergroten van het bewustzijn over de noodzaak daartoe, maar willen samenwerking stimuleren om te komen tot betere oplossingen en meer slagkracht. Onze klimaatambities zijn onderdeel van een bredere duurzaamheidsstrategie die we hebben uitgerold. We noemen ons 'de duurzame waterbank' en willen in woord en daad een krachtige rol spelen in de transitie naar een duurzame maatschappij en economie. Wij willen daarbij met zoveel mogelijk en ook verschillende partijen samenwerken en onze kracht in blijven zetten voor het publiek goed in Nederland en voor de verduurzaming daarvan.

Om een beeld te geven van engagement en de inhoud van de gesprekken die wij met klanten willen gaan voeren, kan gedacht worden aan bijvoorbeeld de volgende vragen:

- In hoeverre hebben jullie je ambities op het gebied van CO₂e-reductie vertaald naar strategie, beleid en uitvoering?
- Welke prioriteiten stellen jullie om de CO₂e-uitstoot voor 2030 te verminderen?
- Welke methodologieën gebruiken jullie om de voortgang van jullie reductiedoelstellingen te meten?
- Hebben jullie de klimaatvoetafdruk van jullie organisatie in beeld en kunnen jullie die met ons delen?

Dergelijke vragen gaan onderdeel uitmaken van een vragenlijst die per sector kan verschillen.

AANBIEDEN VAN AAN DUURZAAMHEID GEKOPPELDE LENINGEN

ACTIE

We hebben de afgelopen tijd actief onderzocht of we onze klanten verder kunnen helpen in hun duurzaamheidsambities door het verstrekken van aan duurzaamheid gekoppelde leningen, ook wel sustainability linked loans (SLL's) genoemd. Bij dit soort leningen spreken we vooraf met de klant een aantal te behalen duurzame prestatie-indicatoren af en ontvangt de klant een korting op de rente als deze worden behaald. Op deze manier willen wij de (verdere) verduurzaming van onze klanten op een positieve wijze stimuleren en helpen versnellen.

Onze eerste aan duurzaamheid gekoppelde lening hebben we begin april 2022 verstrekt aan Waterschap Zuiderzeeland. Het waterschap heeft een lening van € 21 miljoen afgesloten en krijgt een korting op de jaarlijkse rente bij het behalen van ambitieuze mijlpalen op het gebied van duurzaamheid. Deze eerste lening is een echte samenwerking tussen bank en klant. De prestatie-indicatoren in de lening zien toe op drie onderdelen: vermindering van de klimaatvoetafdruk (klimaatmitigatie), vergroten van ecologisch beheerd gebied (biodiversiteit) en het vergroten van het aantal medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt (diversiteit).

Net als voor onze bank, is duurzaamheid een absolute prioriteit voor Waterschap Zuiderzeeland. Het waterschap streeft ernaar om al in 2025 energieneutraal en in 2050 klimaatneutraal te zijn. In 2030 wil het waterschap 60% van haar oevers, watergangen en dijken ecologisch beheren en onderhouden.

Frenk van der Vliet, CCO van NWB Bank: “Met deze eerste aan duurzaamheid gekoppelde lening aan Waterschap Zuiderzeeland geven we mede invulling aan dit klimaatactieplan van de bank dat er op gericht is om de klimaatvoetafdruk van onze kredietportefeuille verder te reduceren en outperformers daarvoor te belonen.”

Tom Vereijken, heemraad van Waterschap Zuiderzeeland: “Ons waterschap wil duurzaam en toekomstbestendig zijn. Daar werken we hard aan. Deze goede samenwerking met de bank helpt ons om beter en sneller te kunnen werken aan het verminderen van onze klimaatvoetafdruk, vergroten van biodiversiteit en het zijn van een aantrekkelijke en inclusieve werkgever.”

FINANCIEREN VAN DUURZAME ENERGIE

ACTIE

Sinds 2019 zijn we actief in de directe financiering van duurzame energieprojecten en van infrastructuur die cruciaal is voor duurzame energie, zoals windmolenparken en warmtenetten. Projecten en organisaties die in aanmerking komen voor een subsidie 'Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++)' kunnen bij ons terecht voor financiering. We leveren zo een directe bijdrage aan de noodzakelijke verduurzaming, want door het financieren van duurzame energieprojecten zoals windparken zorgen we ervoor dat het gebruik van fossiele energie afneemt en daarmee de uitstoot van broeikasgassen.

De PCAF-methodologie staat het niet toe om de CO₂e-uitstoot van een kredietportefeuille te compenseren met investeringen in duurzame energie. Dit is ook niet wenselijk, omdat de CO₂e nog steeds uitgestoten wordt en niet verdwijnt als ze gecompenseerd wordt door het financieren van duurzame energieprojecten.

Desalniettemin is het interessant om de CO₂e-emissie die wordt vermeden als gevolg van onze financiering van duurzame energieprojecten in beeld

te hebben. Daarbij merken we ook op dat een belangrijk deel van de door ons gefinancierde windparken eind 2020 nog niet operationeel zijn. Van de door ons verstrekte financiering aan windparken kon eind 2020 15% worden meegenomen in de berekening. De uitkomst van die berekening was dat onze kredietportefeuille verantwoordelijk was voor 13.622 ton vermeden CO₂e-emissie. Dat komt overeen met een vermeden emissie-intensiteit van 410 ton CO₂-equivalent per € miljoen.

Windparken	Portefeuille (in € miljoen)	Dekkingsgraad (in %)	
Vermeden emissies berekend	33	15%	
Vermeden emissies niet berekend	199	85%	
Totaal	222	100%	
Windparken	Absolute CO ₂ e-uitstoot (ton/jaar)	% vermeden emissies berekend versus totale absolute CO ₂ e-emissies	Relatieve vermeden emissies (ton CO ₂ e / € miljoen)
Vermeden emissies	13.622	0,9%	410

KLANTCASUS - DE ONDERNEMINGSGEEST VAN EEN AGRARISCH ONDERNEMER

ACTIE

Gerrit de Regt

agrarisch ondernemer
in Dronten

Leonieke Blaauwgeers

project finance manager
NWB Bank

Transactie

Lening van € 120 miljoen
Looptijd: 15 jaar

Kengetallen Windpark Hanze

15 windturbines
90 megawatt geïnstalleerd
vermogen

Hernieuwbare energie krijgt in Nederland een flinke boost en vooral windenergie is hierbij belangrijk. Er zijn elf Nederlandse gebieden als grote windparken aangewezen waaronder Windplan Groen in Flevoland. Onderdeel van Windplan Groen is het Windpark Hanze, een particulier initiatief van agrarisch ondernemer Gerrit de Regt.

Gerrit de Regt: “In 2000 ben ik betrokken geraakt bij het windmolen-initiatief en ben ik ook bestuurslid in Windplan Groen geworden. Samen met 26 boerenfamilies hebben we toen de stoute schoenen aangetrokken en ons land beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een windpark.”

“Met de families hebben we een coöperatie opgericht ondersteund met de SDE++ subsidie”, vult Gerrit aan. “Het windpark telt 15 windturbines met een totaal geïnstalleerd vermogen van 90 megawatt. Het windpark zal in 2023 volledig commercieel in gebruik worden genomen. Maar er kwam wel wat op ons af. Als agrarisch ondernemer heb je te maken met een veelheid aan complexe zaken: wet- en regelgeving, vergunningsaanvraag, het managen en op elkaar afstemmen van alle soms tegenstelde belangen en de financiering. Je kunt zeggen dat ik veel geleerd heb”, lacht Gerrit.

Win-win

Gerrit: “Voor de financiering zijn we samen opgetrokken met Waterschap Zuiderzeeland en hebben we een aanbesteding georganiseerd. NWB Bank en Rabobank boden samen de beste voorwaarden.” Leonieke Blaauwgeers, project finance manager bij NWB Bank: “We hebben de 26 boerenfamilies en het waterschap gezamenlijk € 120 miljoen kunnen lenen met een looptijd van 15 jaar. De financiering komt volledig van NWB Bank, maar Rabobank neemt de helft van het kredietrisico voor zijn rekening middels een garantie. Deze aanpak is ons als maatschappelijk relevante bank op het lijf geschreven. 11% van het eigen vermogen van Windpark Hanze komt van Waterschap Zuiderzeeland en dit percentage is gelijk aan het aandeel in de stroom die ze van twee turbines van het windpark rechtstreeks zullen afnemen. Win-win dus!”

AANDACHT VOOR DUURZAAMHEID IN BREDERE ZIN

ACTIE

We vinden het van belang om klimaat nadrukkelijk niet als geïsoleerd onderwerp te beschouwen maar de opgave te blijven verbinden met bredere duurzaamheids- en maatschappelijke uitdagingen. Daar waar relevant en mogelijk kijken we altijd naar de impact van onze klimaatacties op andere duurzaamheidsonderwerpen en gaan we daar ook met de klant het gesprek over aan. Voorbeelden van onderwerpen die sterk verweven zijn met klimaat en waar wij aandacht voor vragen zijn biodiversiteit en circulariteit.

Biodiversiteit

Het veranderende klimaat draagt sterk bij aan het toenemende biodiversiteitsverlies. Andersom kunnen gezonde ecosystemen zorgen voor de opslag van CO₂. In 2024 zullen we in navolging van dit klimaatactieplan ook een biodiversiteitsactieplan publiceren. We willen dan onze impact op biodiversiteit in kaart hebben gebracht, hier doelen aan koppelen en er vervolgens publiekelijk over rapporteren. Dit volgt uit ons commitment aan de Finance for Biodiversity Pledge die wij in 2020 hebben ondertekend. Om onze impact op biodiversiteit in beeld te krijgen, hebben we ons in 2021 aangesloten bij het Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF).

Binnen de financiële sector zijn we sinds 2019 actief op het onderwerp biodiversiteit. In dat jaar hebben we de Werkgroep Biodiversiteit opgericht onder het Platform voor Duurzame Financiering van De Nederlandsche Bank. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van verzekeraars, asset managers, pensioenuitvoerders en andere banken. In 2021 heeft deze werkgroep een stappenplan ontwikkeld om financiële instellingen te

helpen bij het tegengaan van verlies van biodiversiteit. De gids biedt handvatten voor instellingen voor wie het thema nieuw is, maar ook voor instellingen die al eerste stappen hebben gezet.

Circulariteit

Ook een circulaire economie kan bijdragen aan het verminderen van de klimaatvoetafdruk. Sinds enige tijd zijn wij partner van het initiatief 'De Circulaire Weg'. In de strijd tegen klimaatverandering en dreigende grondstoffentekorten werken enkele provincies en gemeenten samen met Dura Vermeer en de TU Delft aan een circulaire infrastructuur. Wij denken als partner actief mee hoe circulaire infrastructuur gefinancierd kan worden. Verder nemen we als bank actief deel aan de werkgroep Circulaire Economie die is opgericht onder het Platform voor Duurzame Financiering van DNB. Op die manier proberen we onze kennis te vergroten op het gebied van circulariteit maar ook onze eigen ervaringen te delen binnen de sector.

STAP 4.

ONZE MANAGEMENTBENADERING, DILEMMA'S EN UITDAGINGEN

TRANSPARANTIE

Managementbenadering klimaatactieplan

Dit klimaatactieplan is opgesteld door de sustainability officer van onze bank in samenwerking met onder andere de afdelingen Finance & Control, Legal & Corporate Affairs, Public Finance en onze directie. Daarbij hebben we hulp en advies gehad van StewardRedqueen, een gespecialiseerd adviesbureau dat opdrachten uitvoert op het gebied van impact en duurzaamheid.

Binnen onze bank is de afdeling Finance & Control verantwoordelijk voor het meten van onze interne klimaatvoetafdruk alsmede voor het berekenen en in beeld hebben van de klimaatvoetafdruk van onze kredietportefeuille. Zij zijn verantwoordelijk voor de interne en externe rapportage van deze informatie en voor het continu verbeteren van de datakwaliteit.

De afdeling Public Finance is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit klimaatactieplan. Zij hebben het contact met de klanten en gaan met hen in gesprek over hun reductiedoelstellingen en klimaatprestaties. Ook verstrekken zij de financiering aan onze klanten waaronder de aan duurzaamheid gekoppelde leningen waarmee we klanten willen stimuleren verder te verduurzamen. Public Finance gaat de voortgang van het klimaatactieplan monitoren en let op de praktische uitvoerbaarheid. De sustainability officer coördineert de inhoud van dit klimaatactieplan en bewaakt het ambitieniveau van onze doelstellingen en activiteiten. De sustainability officer maakt onderdeel uit van de afdeling Legal & Corporate Affairs die onder andere verantwoordelijk is voor strategie, communicatie en stakeholdermanagement.

Dit klimaatactieplan is uitgebreid besproken en goedgekeurd door onze directie. Bij de totstandkoming van het document is de chief commercial officer (CCO) nadrukkelijk betrokken geweest.

Dilemma's & uitdagingen

Bij het opstellen van dit klimaatactieplan zijn we tegen een aantal dilemma's en uitdagingen aangelopen.

• Onbewandelde paden

Met het opstellen en bekendmaken van een klimaatactieplan begeven we ons op onbewandelde paden. Toch voelen we de urgentie en vinden we dat we niet kunnen wachten. Dat betekent dat we samen met onze klanten de weg moeten vinden en gaandeweg zullen leren wat wel en niet werkt. We zullen onze acties en plannen daarop moeten aanpassen en hierover op een open en transparante wijze rapporteren.

• Afhankelijkheid klanten

Als financiële instelling ben je vooral aangewezen op de ambities van je klanten, omdat de veranderingen in onze eigen klimaatvoetafdruk volgen uit de ontwikkelingen in hun klimaatvoetafdruk. Dat voelt wat ongemakkelijk. Tegelijkertijd hebben onze klanten zichzelf voor het overgrote deel ook gecommitteerd aan het klimaatakkoord en staan we dus gezamenlijk voor deze uitdaging.

COLOFON

Redactie, productie en vormgeving

NWB Bank

Steward Redqueen

CF Report

Vragen en opmerkingen

In geval van vragen en/of opmerkingen over dit klimaatactieplan verzoeken wij u contact op te nemen via het volgende e-mailadres: mvo@nwbbank.com.

© 2022 | Nederlandse Waterschapsbank N.V.